

Scholing externe veiligheid; van kennisimpuls naar kennis- netwerk

Een groot succes! Dat is de conclusie als we terugkijken naar het IPO-scholingsprogramma externe veiligheid. Sinds de start van het programma zijn er zo'n 4000 cursusplaatsen bezet door ambtenaren die in hun werk te maken hebben met externe veiligheid (EV). De kennisachterstand is daarmee voor een groot deel ingelopen. Dat betekent niet dat we nu tevreden achterover gaan leunen. Er breekt een nieuwe fase aan van borging van de kennis. Centraal de komende tijd staat daarom het toepassen, onderhouden en uitwisselen van kennis.

Manon van Duijn,
beleidsmedewerker
externe veiligheid
provincie Zuid-Holland
en projectleider van
het IPO-
Scholingsprogramma

Nienke van Pijpen,
beleidsmedewerker
externe veiligheid
provincie Zuid-Holland,
tevens eindredacteur
www.relevant.nl

ONTWIKKELING SAMENHANGEND CURSUSPROGRAMMA

Na de vuurwerkram in Enschede moest de kennis over het vakgebied externe veiligheid in snel tempo opgeschroefd worden. Als ambtenaar van een provincie, gemeente, milieu- of hulpverleningsdienst kun je immers alleen vraagstukken rond externe veiligheid goed beoordelen als je beschikt over de juiste (actuele!) kennis en competenties.

Bij de start van de subsidieregeling Programmafinanciering EV-beleid bestond er geen samenhangend kennisaanbod voor het vakgebied. Daarom besloten de provincies drie jaar geleden gezamenlijk een cursusprogramma te ontwikkelen dat in tien modules alle vraagstukken uit het EV-beleid behandelt: van de basisbegrippen in de instapcursus, tot QRA's, het BEVI en procesveiligheid in vervolgmodes. Naast inhoudelijke kennis levert deelname aan het scholingsprogramma de cursisten bovendien een uitgebreid netwerk van vakgenoten op.

Door de opbouw in modules kunnen cur-

sisten zelf kiezen op welke onderwerpen ze zich wil (bij)scholen. Op deze manier worden medewerkers op een uniforme, effectieve en efficiënte wijze opgeleid en bijgeschoold. Saxion Hogescholen heeft het cursusprogramma ontwikkeld in nauwe samenwerking met een consortium van experts van onder meer AVIV, DHV, Royal Haskoning, TNO en SPHOV.

Opleiding ambtenaren RO blijft achter. De afgelopen jaren hebben mensen vanuit diverse vakgebieden de weg naar het cursusprogramma weten te vinden: milieuambtenaren, vergunningverleners, medewerkers van de (regionale) brandweer en milieudiensten. Het maakt eens te meer duidelijk dat het belang van een multidisciplinaire aanpak van externe veiligheid steeds vanzelfsprekender wordt. De opleiding van ruimtelijke ordenaars blijft wat achter. Helemaal onlogisch is dit niet: een cursus van een of twee dagen over externe veiligheid staat vaak niet in verhouding tot de hoeveelheid tijd die ruimtelijke ordenaars in de dagelijkse

Om een impuls te geven aan het externe veiligheidsbeleid in Nederland heeft het ministerie van VROM in 2006 Programmafinanciering EV-beleid gestart. Deze regeling loopt tot en met 2010 en heeft tot doel het stimuleren van de structurele en adequate uitvoering van EV-taken. Ook wil het ministerie de samenwerking tussen gemeenten, provincies en regionale samenwerkingsverbanden op het gebied van externe veiligheid bevorderen. Om dit te bereiken, is het belangrijk dat ambtenaren beschikken over actuele en praktijkgerichte kennis over externe veiligheid.

praktijk bezig zijn met het onderwerp. Het onder de aandacht brengen en borgen van externe veiligheid bij ruimtelijke ordening behoeft dan ook blijvende aandacht.

NIEUWE FASE

Terugkijkend op het scholingsprogramma blijkt dat het een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het wegwerken van de kennisachterstand op externe veiligheid. Inmiddels is duidelijk dat het cursusaanbod in de huidige intensieve vorm niet langer nodig is. Dat betekent niet dat scholing in het algemeen niet meer nodig is: ambtenaren wisselen van functie en worden vervangen door nieuwe, op EV-gebied wellicht onervaren collega's. Bovendien is externe veiligheid een onderwerp in beweging. Nieuwe inzichten volgen elkaar snel op, wet- en regelgeving veranderen. Scholing blijft dus nodig, maar in een andere vorm. In 2008 heeft de projectgroep die met het Scholingsprogramma belast is, onderzoek

laten uitvoeren naar de vraag hoe kennisonderhoud en deskundigheidsopbouw geborgd kan worden. Hieruit blijkt dat in het veld sprake is van een duidelijke diversificatie van scholingsbehoeften, die bovendien steeds specifiekere worden. Er is vraag naar workshops, training on the job, een cursus voor specifieke doelgroepen als de brandweer, enz. Het scholingsprogramma zou dan ook meer moeten focussen op andere leervormen en manieren om deskundigheid te borgen en ervaringen te delen. Informeel leren bijvoorbeeld, waarbij leren min of meer spontaan gebeurt.

NETWERK RELEVANT: FYSIEK EN VIRTUEEL PLATFORM

De komende tijd onderzoeken de gezamenlijke provincies hoe zij handen en voeten kunnen geven aan de nieuwe manier van opleiden. Duidelijk is in ieder geval dat het scholingsprogramma in januari 2009 de markt opgaat. In dat kader heeft de projectgroep scholing de

laatste maanden hard gewerkt aan het leggen van contacten met verschillende aanbieders van kennis. Daarbij wordt een duidelijke link gelegd met Relevant, netwerk externe veiligheid (zie kader). Dit netwerk zal als fysiek en virtueel platform dienen om te netwerken en om kennis te halen, brengen en ontwikkelen. Voor de virtuele kant wordt gebruik gemaakt van www.relevant.nl. Deze site biedt vanaf januari 2009 een actueel overzicht van cursussen en workshops over externe veiligheid. Het aanbod varieert van algemene tot specialistische cursussen over externe veiligheid die de diverse marktpartijen aanbieden. Het fysieke platform komt van de kennistafels en het jaarlijkse congres van Relevant. Het scholingsprogramma heeft laten zien dat het opbouwen van een netwerk een belangrijke manier is om kennis te onderhouden en deskundigheid op te bouwen. De kennistafels en het congres zijn dé plek voor EV-professionals om elkaar te ontmoeten en ervaringen te delen.

Meer weten? Kijk op www.relevant.nl.

Relevant netwerk externe veiligheid is een Relevant is het landelijke netwerk voor Externe Veiligheid. Een netwerk vóór en dóór de praktijk dat bestaat uit drie pijlers:

- Een digitale kennisbank op www.relevant.nl.
- Zes thematische kennistafels: buisleidingen, saneren, groepsrisico, risicocommunicatie, stand der techniek en transport.
- Een jaarlijks landelijk congres.